

De opdracht aan de deskundigen

2.5. De hoofdstelling van eisers houdt in dat de toenmalige Raad voor de Luchtvaart in 1994/95 in vele opzichten tot onjuiste bevindingen is gekomen en de slachtoffers en nabestaanden in zoverre verkeerd heeft geïnformeerd. In hun visie ging het daarbij om aantoonbare onwaarheden en verzwijging van relevante feitelijke gegevens. Dit heeft zich

volgens eisers voorgedaan ten aanzien van de volgende, in onderdeel 6.18 van het tussenvonniss van 26 februari 2014 vermelde thema's:

- a. de *microburst* en de *windshear*, de dwarswind- en de rugwindcomponent volgens het Rapport van Ongeval;
- b. het (al dan niet) opgetreden zijn van zijwaartse verplaatsing;
- c. de snelheid van de daling;
- d. het (al dan niet) opgetreden zijn van een bewuste navigatiefout;
- e. het (al dan niet) gemist hebben van *calls* door de bemanning;
- f. het (te hoog) dichtgetrokken zijn van het gas;
- g. het afbreken van het landingsgestel;
- h. het al dan niet bekend zijn van de bemanning met het begrip "*flooded*";
- i. de opeenvolgende verklaringen van de gezagvoerder en diens handelen;
- j. (al dan niet onjuiste) verklaringen van Martinair en van de Raad voor de Luchtvaart, en
- k. de plaats van neerkomen van het vliegtuig.

2.6. De rechtbank heeft nog geen oordeel over de in 2.5 vermelde hoofdstelling. Om daarover te kunnen oordelen heeft zij een advies van deskundigen nodig. De algemene vraag aan de deskundigen luidt aldus: is de toenmalige Raad voor de Luchtvaart met betrekking tot de hier genoemde thema's zorgvuldig omgegaan met de gegevens die de Raad toen beschikbaar had? Ook na kennisneming van de reacties van partijen op het in het tussenvonniss opgenomen voorlopige en globale oordeel van de rechtbank over de vraagstelling, blijft de rechtbank bij deze algemene vraag, die alle relevante aspecten (en in acht te nemen beperkingen) omvat. De deskundigen dienen geen eigen onderzoek te doen naar de oorzaak van de vliegramp, maar op basis van hun deskundigheid een antwoord te geven op de vraag of de Raad, in zijn rol van destijds, de toen bekende en beschikbare gegevens adequaat heeft verwerkt.

2.7. De deskundigen dienen zich te beperken tot een nauwkeurige beantwoording van de hier bedoelde algemene vraag. Wel staat het hun vrij die beantwoording aan te vullen met overige opmerkingen die hun voor een juiste oordeelsvorming door de rechtbank over de hoofdstelling van eisers relevant voorkomen. Dit leidt tot de hierna te vermelden tweede vraag aan de deskundigen.

De personen die als deskundigen worden benoemd

2.8. De vragen aan de deskundigen hebben in hoge mate (ook) een technisch karakter, in deze zin dat voor de beantwoording daarvan luchtvaarttechnische kennis en bekendheid met de DC-10 vereist is. Dit betekent niet dat elk van de deskundigen deze kennis en bekendheid zou moeten hebben. Wel volgt daaruit dat benoeming slechts van personen die louter bestuurlijke, bestuurskundige of bestuursrechtelijke kennis en ervaring hebben, zoals in de suggesties van de Staat besloten lag, niet adequaat zou zijn.

2.9. Een tweede voorwaarde voor benoeming van een deskundige is dat deze volkomen vrijstaat ten opzichte van de partijen in deze zaak en ten opzichte van de kwesties die daarin aan de orde zijn. De rechtbank heeft moeten vaststellen dat deze voorwaarde in de weg stond aan het benoemen van een of meer in Nederland werkzame of Nederlands sprekende deskundigen. De nadelen van het benoemen van buitenlanders, waaronder vooral de noodzaak van mogelijk hoge vertaalkosten, zijn helaas onvermijdelijk.